

1895-01-23

AFSENDER

Niels Skovgaard

MODTAGER

Joakim Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Afsendersted:
Athen

Omtalte personer:
Susette Cathrine Holten
Elise Konstantin-Hansen
Johannes Kragh
Thorolf Pedersen
Joakim Skovgaard
Niels Skovgaard
Holger Stampe-Charisius

Arkivplacering:
Mappe 19 nr. 11 og 11a

DOKUMENTINDHOLD

Niels Skovgaard skriver om Tempera-maling og spørger ind til Joakim Skovgaards erfaringer med dette. Han skriver også om maleren Johannes Kragh - om hvorvidt han skal opmuntres til at søge t rejsestipendium eller om han skal anbefales til et arbejde i frikirken i Aagaard. Han skriver også om deres aktier i Skjalm Hvide.

TRANSSKRIFTION

Mappe 19

Brev nr 11

|D 29nde

Jeg trode ikke jeg skyldte i Kultorvets farvehandel, men jeg gjør det vist alligevel, så betal bare.]

Athen 23 Jan. 1895

Kære Joakim.

Jeg skal takke Dig meget fra Ingeborg, fordi Du til hendes store og glædelige overraskelse sendte hende brev til hendes fødselsdag. Hun fik det först et par dage efter, for vi var nemlig den dag og de to efterfølgende i Megara, fordi der var dans tre hele dage i rad. Og tak for Dit brev til mig, jeg fik det i dag og tak for hævnningen af stipendiet, det er en skam, at jeg selv ikke huskede at minde Dig derom; det er herligt at Du huskede det. Angående aktierne i Skjalm Hvide, så forholder det sig efter min opfattelse således, at pengene d.v.s. aktierne såvel som deres renter skulde bruges til fordel for os tre söskende, (dog ser onkel Holger ikke gærne at vi sælger aktierne, men vi kan gjøre det dersom vi meget trænger til at skaffe penge) men efter mit skön eftersom den ene eller den anden af os trængte mest dertil, ja jeg må endogså lade én af os nyde hele brugen, om jeg syntes, at forholdene gjorde det rimeligt. Har han nu sagt at Du også skal have bestemmelsesret, så har Du det, og i hvert tilfælde bör Du vist have det, da Du nu er indviet

-2-

i sagen, og Du må ikke tro, at det er mig et offer, tvertimod er det mig en lettelse at få Dig til at dele ansvaret med mig. Hvis jeg ikke Tager fejl så slog onkel H. på, at jeg foreløbig skulde se at opspare renterne, og det havde jeg tænkt at gjøre, så det er en misforståelse, når Du tror, at jeg for tiden vil bruge renterne. Jeg har jo også så mange penge foruden dette, så jeg godt kan leve i den tid vi bliver her i Grækenland, og derfor synes jeg det vilde være ganske meningsløst, om jeg tog halvdelen af renterne og jeg vil for tiden ikke gjøre det. Jeg foreslår derfor, at, istedetfor som jeg havde tænkt, at renterne skulde spares op, da gives til Tante alle sammen,

dog foreløbig kun de som falder i år, idet jeg synes, vi ad åre atter må tage sagen under overvejelse. Det værste ved det hele er, at jeg ved ikke rigtig, hvordan Du skal få fat i renterne. Jeg har nemlig ikke, som Du skriver, fået aktierne intilvidre til opbevaring og bestyrelse, men jeg har formelt fået dem, idet nemlig onkel H. har skrevet på dem at de tilhører mig og jeg har efter hans vilie ladet Rederen indføre (det hedder et eller andet, som jeg ikke husker, måske konvertere) ladet dem konvertere på mit navn, mig i Skjalm Hvides böger, som

-3-

ejer af dem. Efter samråd med onkel H. er sagen fremdeles ordnet sådan, at aktierne ligger hos den koresponderende reder Gårn, som bor på St. Anna plads, og denne har lovet at sætte renterne, når de falder, ind i Bikuben for mig. Han har givet mig en kvitering for dem, og den ligger i en pakke som Onkel Christian gemmer. Nu ved jeg ikke, retter, end at jeg må skrive en sedel, bevidnet af Elise og Ingeborg lydende på at Gårn skal udbetale Dig renterne, på den måde antager jeg, Du får dem, men Du må vist helst inden de falder underrette Gårn derom, at han ikke skal gjøre sig ulejlighed med at skaffe en bikubebog. Det hedder vist for resten ikke renter, men udbytte, og det kommer an på hvor heldig Skjalm Hvide har været det forløbne år, om der overhovedet bliver noget udbytte. Derfor skal Du vist ikke skrive noget til Tante, för Du ved, om Du kan skaffe noget. Vi kan jo gærne give Tante dem som rentefrit lån, som Du foreslår, men jeg har ondt ved at tænke mig, at hun i en overskuelig fremtid vil blive istand til at tilbagebetale dem, så vi må nok helst stiltiende betragte det som en gave til hende, men vi kan jo betragte det som

-4-

om det var onkel H. der giver hende gaven. Så vidt jeg husker har Zeuthen intet med aktierne at gjøre, der var nok tale om at han skulde have det, men det blev ikke dertil, derimod ligger der også hos onkel Christian en kvitering fra Zeuthen angående en obligation som han har i opbevaring, og som jeg har fået i rigelig betaling af onkel H. for billedet med klitroserne. Du skal ikke tale til onkel Ch. Om disse ting, han ved ikke hvad han gemmer. Elise og jeg vil gærne have Thorolf med til den frie, vi sender herved en fuldmagt til brug i dette og mulige andre kommende tilfælde. Det er dog en masse sygdom i altid har i huset, det er slemt, men når meslingerne er overståede, så har I vel dem bag jer for fremtiden.

Jeg har meget mere at

28nde Så langt kom jeg forleden, jeg vilde skrevet at jeg vilde gemme hvad mere jeg skulde skrive til et andet brev, men så gik det op for mig, at den stemmesedel som det hastede med, kunde gå i Cathe.

Födselsdagsbrev. Der har ikke været nogen postdag siden jeg begyndte dette brev og jeg har været så umulig af søvn hver aften, derfor har det ligget så længe, men bare jeg nu når at få det færdigt i rette tid i dag.

Mappe 19

Brev nr 11a 23. januar 1895

Jeg kan ikke sige, at jeg er meget for at købe grund i Rungsted. Jeg ved ikke hvordan der er, om der er noget at male, og jeg antager, at der hurtigt gror et villa kvarter frem, fuldt af københavnere, så at vi om sommeren måtte flygte derfra, og købe for spekulation synes jeg heller ikke jeg er meget for. Det kan gerne være, at det vilde være en god spekulation men dels synes jeg ikke at jeg skal spekulere og dels kan jeg slet ikke danne mig nogen virkelig mening om tingene. Jeg vil altså ikke være med, med mindre Du kommer med oplysninger og grunden som får mig til at se anderledes på tingene.

Viggo skriver, at Du eksperimenterer meget med Tempera, har Du gjort erfaringer af værdi, så fortæller Du mig dem vel nok i et brev ved lejlighed. Hvad er det for kalk Du kommer i og hvordan virket det? og hvad grund maler Du på?

Jeg har fra München fået en kolektion af Friedleins Tempera, men har ikke prøvet den synderligt, så jeg tør ikke udtale mig endnu, men dog

-2-

tror jeg godt om dem. Han har en fernis, som han vil have at man benytter imellem hvert lag farve. Dette princip tror jeg på, for det var vist mangelen af et sådant isolerende lag, som gjorde at mine egne caseinfarver revnede, når jeg kom med fugtighed ovenpå det tidligere malte. Denne fernisering har han altså tilfældes med Pereira, men han har meget bindemiddel i farverne modsat denne, derfor forandrer de sig ikke så volsomt ved optørring og fernisering, hvilket jo gjorde T.s så vanskelige at arbejde med, og det gör også at de er federe under penselen.

For nogen tid siden fik Elisa brev fra Brücker, som bad hende om et godt råd, om hvorledes de skulde få nogen dekoration i kirken i Ågård, uden at give mange penge for det. Han vilde lave en indsamling dertil, men det vilde ikke blive til en stor pengesum. Jeg nævnede til hende, at de jo kunde prøve om en ung maler vilde gjøre det af lyst til

-3-

et sådant arbejde og anbefalede at spørge Kragh. Dette skrev hun og har nu fået svar, og Br. griber den idé med begærlighed men spørger hvordan han skal komme i forbindelse med Kragh. Jeg kender ikke dennes adr. og E. har derfor skrevet at Br. kunde forhøre hos Dig, så kan Du vel give gode råd, eller i alt fald dog måske Kraghs adr. Jeg er for resten selv slet ikke så

glad ved dette, for hvis Kr. får lyst dertil, så forhindrer det ham vel i at söge stipendie, og jeg synes Du skulde bearbejde ham, for at få ham til at söge til foråret. Det er dog muligt at han fik stipendie, og så kunde han rejse her til, og jeg synes det måtte være en god lejlighed at benytte, nu vi er her og for os vilde det være meget kærkoment. Det vilde dels være morsomt at have ham her, og dels vilde det være meget rart om vi i selskabet havde et mandfolk foruden mig, når vi til sommer skal ligge på landet. Jeg anbefaler derfor, og beder Dig sige ham det, at han söger og rejser lige herved, såsnart stipendiet er uddelt. Jeg tror her må være dejligt ved sommertid. Der er ganske vist

-4-

Jespersen, som kunde være en mulighed, men jeg tænker at raden umulig kan bekvemme sig til at rejse sit Tyrol forbi om foråret, så ham kan jeg vist ikke vente för til efteråret eller vinteren. Hvad Kragh derimod angår, så antager jeg at lysten ikke mangler, men kun pengene.

Det er bedröveligt at Du narrer os dennegang. Ja, det er ret rimeligt, at vi bliver til næste forår, men jeg kan intet sige derom. Men det er vel en umulighed, at Du kan komme til foråret? Ja, ja så håber jeg vi mödes her til efteråret. Det er vist for resten den dårligste årstid. Du burde måske vente til efter jul, og först tage denne hjemme, med mindre Du kan være her i september. Her er ellers så dejligt så dejligt og musæerne er blevet rigere. Ja, vil Du betale Schönberg for Etnografien.

At gjöre "den frie" til en lånekasse især for ikke frie udstillere, synes jeg neppe kan være rigtigt.

Jeg nåede ikke at blive færdig med brevet inden indleveringsfristen, men der går også post i morgen, så det må være godt dermed. Endnu har jeg ikke gjort stort andet, end at gjöre mig tummelumsk og meget rådvild overfor dansebilledet, men det er også nedrigt at skulde male helt efter hukommelsen og nogle dårlige fotografier, men det er vist en god övelse. Ingeborg hilser meget. Hils Agnete börnene meget og hils Onkel, Faster og Cath og Nic. Og lev vel. Jeg er spændt på at se Dit billede i Helligåndskirken Din Broder Niels.

Ålbæk 23. Jan. 1895.

Mare Joakim.

Jeg skal Takke Dig meget for Tagerbrev, fordi
Du til hendes store og glædelige overraskelse sendte
hendes brev til hendes fødselsdag. Men fik
det først et par dage efter, for vi var
nemlig den dag, og de to efterfølgende
i Møgaa, fordi der var dans tre til
dage i råd. Og Tak for Dit brev til
mig, jeg fik det idag, og Tak for bekræftelsen
af stipendiet, det er en skam, at jeg selv
ikke bemærkede at minde Dig derom; det er
bestemt at Du ikke bemærkede det.

Angående aktierne: Skjalme Skide, så forbehold
der det sig efter min opfattelse rettes, at
pengene, d. v. s. aktierne såvel som dens
renter skulde bruges til fordel for os tre
søskende. (dog så endelig følger efter gerne
at vi købt aktier, men vi kan gøre det
der som vi meget trænger til at skaffe penge)
men efter mit skøn ~~at~~ eftersom den
ene eller den anden af os trænger mest
derfor, ja jeg måtte endog lade en af
os nyde hele brøget, om jeg dybest set
forholdenes gjorde det rimeligt. Har hun
nu sagt at Du også skal have bestemmelses
ret, så har Du det, og i hvert tilfælde bør
Du vist have det, da Du nu er indvist.

Sagen, og Du må ikke tro, at det er
mig, it offer, tværtimod er det mig, en
littels at få Dig til at dele ansvaret
med mig. Hvis jeg ikke tager fejl,
så slog onkel H. na, at jeg foreløbig
skulde se at opspare renterne, og
det havde jeg tænkt at gøre, så det
er en misforståelse, når Du tror, at
jeg for tiden vil bruge renterne. Jeg
har jo også så mange penge foruden
dette, så jeg godt kan leve i den tid
vi bliver her i Grækenland, og derfor
synes jeg det vilde være ganske menings-
løst, om jeg tog halvdelen af renterne.
Jeg forstår derfor, at iskedet for som
jeg har tænkt, at renterne skulde
spares op, de gives til tante alle sam-
men, dog foreløbig kun de som falder
i år, idet jeg synes, vi ad år heller
må tage sagen under overvejelse.
Det værste ved det hele er, at jeg ved ikke
næppe, hvordan Du skal få fat i renterne.
Jeg har nemlig ikke, som Du skriver,
fået aktiverne indleveret til opbevaring og
bestyrelse, men jeg har formelt fået
dem, idet nemlig onkel H. har skrevet
på dem at de tilhører mig og jeg har
efter hans vilje ladet Bederven indføre
(det betyder it eller andet, som jeg ikke husker, måske
konvention) ^{til mig} i Skjæbnen Herodes bøger, som
og jeg vil for tiden ikke gøre det.

ejst af dem. Efter samråd med Onkel H.
er sagen fremvælt ordentlig sådan, at aktiverne
ligger hos den Korrespondende vedr. Gårn,
som bor på H. Anna-plads, og denne
har lovet at sætte renterne, når de falder,
ind i Bogen for mig. Han har
givet mig en kvittering for dem, og den
ligger i en pakke som Onkel Christian
gemmer. Nu vil jeg ikke rettere, end
at du og jeg må skrive en sedel, bekræftet
af Elias og Tugbo, lydende på at Gårn
skal udbetale Dig renterne, når den
næste indtages, Du får dem, men
Du må vist helst inden de falder
underrette Gårn derom, at han ikke
skal gøre sig ueliglykket med at skaffe
en behæjning. Det hedder vist forresten
ikke renter, men udbytte, og det kom-
mer an på ^{hellerig} hvor ^{veant} Skjalm Hvidt har
opført sig. Det forløber så, om der over-
hovedet bliver noget udbytte. Derfor
skal Du vist ikke skrive noget til
Tante, før Du ved, om Du kan skaffe
noget. Vi kan jo gerne give Tante
den som rentefri løn, som Du foreslår,
men jeg har endog ved at tænke mig, at
hun i en overenskomst med mig vil blive istand
til at tilbagebetale dem, så vi må nok
helst skriftlig betragte det som en gave
til hende, men vi kan jo betragte det som

om det var onkel H. der giver hende
gaver. I vist jeg husker hos Zentzen
intet med aktion at gøre, der var
nok tale om at han skulde have det,
men det blev ikke dertil, derimod lige
der også hos onkel Christian en kvittering
fra Zentzen angående en obligation som han
har i opbevaring, og som jeg har fået i rigtig
betaling af onkel H. for billeret med
klistroserne. Du skal ikke tale til onkel
Ch. om disse ting, han ved ikke hvad
han gemmer. Elise og jeg vil gerne
have Thorsø med til den frie, vi sender
en fuldendt til kong i dette og måske
andre kommende tilfælde.

Det er dog en mærkelig sygdom i alder
hans i huset, det er slemt, men når man
hvorom er overstrømmet, så har I vel den
brug for for fremtiden.

Jeg har meget mere at

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 19 Nr. 11

28de) Så længe kom jeg forleden, jeg vilde
skrive at jeg vilde gerne hvad mere jeg
skulde skrive, til et andet brev, men så
gik det op for mig, at det den stemning
som det brød med, kunne gå i Catho.
fødselsdagsbrev. Der har ikke været nogen
postdag, siden jeg begynder dette brev, og jeg
har været så urolig af søvn hver aften,
derfor har det ligget så længe, men bare
jeg nu når at få det færdigt i rith tid idag.

2) Jeg kan ikke sige, at jeg er mest for
at købe grund. Pungsten. Jeg vil ikke
hvordan der er, om der ~~er~~ noget at
og jeg antager, at det ~~kan~~ vil gøre 5-6
kvester frem, faldt af København. Så
at vi om sommeren må flytte
her, og købe for spekulation synes jeg
heller ikke jeg er mest for. Det kan
garnn være, at det vil være en god spekula-
tion, men dels synes jeg ikke at jeg skal
spekulere og dels kan jeg slet ikke danne
mig nogen virkelig mening om tingene.
Jeg vil altså ikke være med, med mindre
Du kommer med oplysninger og grunde
som får mig til at se anderledes på
tingene.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 19 Nr. 119

Digge skriver, at Du eksperimenterer
mest med Tempura, har Du gjort
erfaringer af værdi, så fortæller Du
mig dem vil være: 1) bare
lejlighed. Hvad er det for kalk
Du kommer: og hvordan virker det
og hvad grund mæler Du på?

Jeg har fra München fået en kolek-
tion af Friedleins Tempura farver, men
har ikke prøvet dem synderligt, så jeg
tor ikke udtale mig endda, men dog

Hvor jeg godt om dem. Han
 har en fornøjelse, som han vil have
 at man bemærker mellem hvent
 lag farve. Dette princip tror
 jeg på, for det var mangelen af
 det sådant isoleret lag, som gjorde
 at mine egen Casen for de rumde
 når jeg kom med jagtigst om
 det tidligere mælt. Denne pensel
 har han altså tilfældes med Pans
 man kan har ^{med} bindemiddet. farven
 modsat denne, derfor forandrer de
 sig ikke så voldsomt ved optørring
 og fornyelse, hvilket jo gjorde T. s
 så vanskeligt at arbejde med, og
 det gjød også at de er færdige under
 penselen.

For nogen tid siden fik Elita brev fra
 Brøderne som bad hende om et godt råd
 om hvorledes de skulde få nogen dekorat
 tion i kirken i Årsk, uden at gøre meget
 penge for det. Han vilde have en indre
 dekoration der, men det vilde ikke blive
 et stort pengesum. Jeg foreslår at
 hende, at de jo kunne prøve om en
 ung mæler vilde gøre det af lyst til

et sådant arbejde, og anbefalede at
 spørge kirken. Dette skrev hun
 og jeg fik svar, og Brøderne den
 ide med begynde, ved om spørger hende
 hvad skal komme. Forbødte end Pans
 jeg kunde ikke dømme det, og G. har
 derfor skrevet, at Brøderne fortæller
 hvad siger de kan de vil gøre gode
 om, eller tilfælde dog måske kirken
 selv. Jeg er forresten ikke det
 så glad ved alle for hende. For det
 andet, som fortæller det hende selv
 at søge skændte, og jeg synes de skulde
 arbejde ham for at få ham til at
 søge et projekt. Det er dog muligt at
 han fik skændte, og så kunde han være
 her til, og jeg synes det måtte være en
 god lejlighed at bringe mig i nær
 og for vilde at være meget nært
 med. Det vilde dels være meget
 at han kom her, og det vilde det være
 meget rent om vi i seltskab havde
 et mandfolk foruden mig, når vi
 til sommeren skal lige på landet.
 Jeg anbefaler derfor, og beder Dig lige
 om det, at han søges og regnes lige
 herved. Særligt skændte det skulde
 jeg tror der må være meget
 moment. Deres gamle ven

Jesperen, som kunde vara en möj-
lig, men jag tänker att raden u möj-
kan behövas sig till att rejsa ut
Tyrol förbi om förant, så kan kan
jag vist icke vente för till efterant eller
vinteren. Hvad though der med
angår, så antager jag att lyften icke
manglar, men kan pringas.
Det är bedröveligt att Du närmast är
barnig. Ja! det är ett vinnigt,
att bli till näst förar, men jag
kan intet säga derom. Men det är
vil en umärlighet, att Du kan komma
till förant? Ja, ja! så hatar jag vi
mödes här till efterant. Det är vist
förant den därefter ärsid, Du
bröder måste vente till efter jul, og
först Tage dunn hjerne, med mindes
Du kan vara här i September. Her
är ellers så dyrt så dyrt, og ~~månen~~
månen är blott rige. Ja, vil Du
bitale Tjörnberg för Etuografi.
Att göra "den fria" till en Länthare itar
för icke fria uthållare, synes jag rappa
kan vara rikt.
Jag närm icke att bli farig med brist
inden indlevingsfriheten, men du går
ogga post imorgon, så det må vara godt
därmed. Endre har jag icke gjort stort
ändat, end att göra mig Tunnelsmark og
mycket rådvild. merfor Länthare, men
det är ogga nödigt att skulda, måli tillt efter
harkommelsen og nagh därefter fotografier, men
det är vist en god ärsid.